

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre . 6 kor — fl.	Félévre . 9 kor — fl.
Negyedévre 3 kor — fl.	Negyedévre 4 kor 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Biedermann-palota földszint, az udvarban hátul.

A kisiparos.

Körülöttünk jár-ke, arramenőben bepillantunk néha kicsi műhelyébe, halljuk kalapálását, látjuk keze szorgoskodását, szóba is állunk vele, itt-ott egy-két dicsérő vagy korholó szóval világgá eresztjük vélekedésünket és megnyugszunk benne, hogy helyzete minden csinyját-binját töviről-hegyire ismerjük.

Pedig nagy sora van annak. Valami nagy számbavevésnek persze nem örülhet nálunk a kisiparos. Ha iparról beszélünk, örökön-örökké füstölgő, nagy gyári kémények lebegnek szemünk előtt és szánakozva, félvállról pillantunk le a kézmives szerény műhelyére, nem is sejtve, hogy az a magát követelőzően kellett sok férfiruha, nőruha, fehérnemű, csipke, himzés, nyakkendő, művirág, üveggyöngy, ékszer, butor, cserépholmi, játékszer stb., szóval házi kellékeink java, akárhogy is próbálják a gyári eredetet ráfogni, mind, de mind osztrák kisiparosok műhelyéből került kereskedéseinkbe. Szükösen számítva, esztendőnként

legkevesebb 100 millió korona értékű árucikkelyt készítenek számunkra az osztrák kézmivesek.

Nos hát miért óhajtozzuk minden áron és mindenekelőtt a füstölgő gyárkéményes ipart, az ugyszólván semmiből megteremteni, amikor kézmiveseinket sem birtuk eddig úgy megtámogatni, hogy az osztrák kisiparossal versenyre kelhessenek és a magyar piacra özönlő kézmives árut legalább műhelyük közvetlen tájékaról kiszoríthassák. Valami nagy boszorkányság csak nem kellhet ahoz, hogy a helyben készült kézbeli munka a messze idegenből odakerült kézbeli munkával szemben megállhassa a sarat.

Kézmivesünk van bőven és majd mindannyia rászorult a busásabb keresetre. Bizony-bizony sok kisiparosunknak szegény feje már-már azt sem tudja, mihez fogjon, csakhogy a mindennapi kenyeret valamiképp megkereshesse. S mi nem adhatnánk neki elégséges munkát? Dehogy is nem. Hiszen azonfelül, amit a jelenben kisiparosainktól szereznünk meg, még 100 millió korona értékű

kézmives terméket Ausztriából hozatunk. Nem lehetne-e egy kis jóakarattal ezt a 100 milliót is kisiparosaink kongó zsebébe csusztatnunk minden esztendőben.

Hát annyira bőviben vagyunk a pénznek, hogy egykedvűen elnézhessük, miként áramlik tőlünk a tenger sok bankó idegenbe csak azért, hogy saját nemzeti testünk egyik munkabíró felének, kézműességünknek rovására idegen kézmivesek megélhessenek. Hát olyan erős nemzet vagyunk, hogy saját testünket bosszulatlanul sebezgethetjük? A Krözusoknak ugyancsak szükiben vagyunk és mennyi nálunk a földhöz ragadt, igazában földönfutó koldus. Vagy egyéb-e Pozsonytól Orsováig, a Kárpátok karéján tengődő tömredék tót, ruthén, oláh és székely-parasztember, aki a buzakenyeret még hiréből sem ismeri? Van-e nálunk erős, jómódu középosztály? Ur, az van sok, csakhogy legtöbbjének nagy a pipája és kevés a dohányja és mind csak hivatalra pályázik.

Magyarország 700,000 iparosa közül 600,000 a kisiparos. Hat-

Olgicza násza.

— (Az orosz népeletből.) —

— Még jó darabon nyulik el az ut Vilnáig. Kifogy egy csöppig a wutkink és nem tudom, hol lelünk itt csajnáját. ¹⁾ — szólt Iván, fázósan göngyölgetve magát a vastag daróc pokróczok közé.

— Sohase féljen gazduram, ott leszünk mi nem okára! — felelt Jaropolk, egy tagbaszakadt erős testalkatú férfi, az Iván kocsisa. Azonnal közécsapott a két tüzes paripának, mire azok még vadabbul, szélnél sebesebben szelték a sikló szánnal azt a járatlan, sima, uttalan hómezőt, a melynek végtelenségén nem látszott egyéb hónál.

Iván csendesen ült a szán farában. Mellette, körülé töltött fegyverek heverték, kézen rablók vagy farkas támadásra. Ritka szemöldökei alól fotyton fel-felplislanott kicsiny, fürkésző szemével. Ez jelezte, hogy már türelmetlenkedni kezd.

¹⁾ Csajnája — pálinkamérő-hely.

— Gyorsabban, Jaropolk, — nógatta — mert késő lesz. Az a gaz Ogareff még megesküszik Olgiczával, pedig annak nem szabad megtörténnie, nem szabad, érted?... Nesze, hajts föl csak egy kicsit ebből.

És feléje nyujtott egy teli üveg kwaszt. ¹⁾

Majd a felét szitta ki belőle Jaropolk egy szuszra. Ez volt a válasza. És most megint a lovak közé csapott. Magasra szökent fel körülöttük a lovak patáitól felugrott hó, aztán, akár csak az égből esett volna, sűrűn potyogott alá. Mert később elállott lassan a hóhullás. Nyomasztó csend volt, csak a szán siklása, a mint hasította a hómezőt, okozott valami kis zajt. Még a lovak prüszkölése is zavarta a csendet. Ámde nem zavarta mindez Ivánt, hogy kocsisának a kellő utbaigazítást megadja:

— Amiat odaérünk, — szólt — azonnal abrakoltatsz. Azután felpántlikázod a lovakat. Érted? Aztán tovább hajtasz, a lakodalmasház háta mögé. Ott beváród, a míg érted küldök. Bejössz és letelepszol ott,

¹⁾ Kwasz, kedves orosz ital.

a hová visznek. Közelemben lész, tehát folyton figyelhetsz. A mikor majd feléd intek és elhagyom helyemet, te is felkelsz, kimegy és egyenesen az ajtó melletti benyílóba fordulsz. Ott találsz egy leányt. Azt, a kit én szeretek. Az lesz ott a menyasszony. Érted? De neki nem szabad Ogareff nevévé lennie, érted? nem szabad! ... Jól vigyázz! Hisz ismered a járát, elég soká szolgáltál Vilnában, meg aztán majd minden asszonyt te vittél ott esküvőre...

— Értem! — volt a válasz.

— Kivezeted. Akkorára én is ott leszek. Azután felülteted a szánkóra ... A többi munka rám vár. Te magad igyeksz mielőbb szabadulni. Lóra kaphatsz; már t. i. olyanra, a milyen kerül. Ne válogass! Egy pár puska lövést se sajnálj, ha észrevesznek; főképp, ha Ogareffiek szólhat valamelyik. No most elég! Messze vagyunk még?

— Nemsokára ott leszünk, — szólt a kocsis.

— No csak előre!

Vilna falu két földszintes ház sor közt elfutó egyetlen utcájában nagy volt a vigasság. Olgicza, a falu legszebb leánya es-

Ebbsenyíteti dolog, hogy a rossz rendszer szerint, szakértelem nélkül készült mellfűző számtalan női betegség okozója; a ki ezeket kerülni akarja, mellfűző bevásárlása céljából forduljon Goldstein Karolina orvosi elismerésben részesült Első Magyar Mellfűző-gyárához, (Debreczen, Fötér) hol a hygienikus szempontból legjobbnak elismert szabadalmazott **mellfűző-különlegességeket lehet beszerezni. Megrendelések (vidékre is) 6 óra alatt készülnek. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.**

százezer polgártársunk dologra kész tenyere szükölködik munkában, míg mi számlálhatatlan milliók erejéig adunk idegen embereknek foglalkozást.

Minden komolyan gondolkozó magyarnak, minden hazáját igazán megbecsülő magyar polgárnak kell, hogy a kérlelhetetlen valóság eme szomorú jelenségei eszébe kapjanak.

A kisiparosok boldogulásának kérdése nagyon, de nagyon fontos kérdés. Összefügg ez a terjedelmében és vagyonában megtépett középosztály talpraállításának kérdésével. Ha valami, a kisiparosok, elismerjük: fogas kérdése megérdemli, hogy megoldásával a társadalom, szintugy az állam és az ország minden néven nevezendő hatósága behatóan foglalkozzék. Elvégre, ha azt akarjuk, hogy hazánk igazán boldoguljon, nekünk magunknak kell a boldogulás forró gesztenyéjét a tüzből kikaparnunk, arra ugyan hiába várunk, hogy ezt a külföld, kivált az osztrák helyettünk megtegye.

A menekülő Krüger.

A menekülő Krüger elnök még Lourenzo-Marquezeben van; legközelebb azonban már elindul Európa felé. A portugál kormányzó vigyáztat a menekülő elnök személyi biztosságára, az igaz, hogy olyképpen, hogy Krügerhez bur embert egyáltalán be sem bocsát. Annál a viszonynál fogva, a mely Anglia és Portugália között van, sokan attól féltek, hogy a lou-

renzo-marquezi hatóságok kiszolgáltatják Krügerét az angoloknak.

Tegnap megérkezett azonban Lisszabonból a kormány izenete, hogy Krügerrel bánjanak tisztelettel mindaddig, a míg hajóra szállott. Melyik lesz az első város, a melyet Krüger meglátogat, nem tudni, de valószínű, hogy Párisba megy. A bur békeküldttség, a mely most is Amsterdamban van, ezalatt fölhívást bocsátott ki Európa népeire. Végző segítségkiáltás ez már.

Azokhoz a nemzetekhez fordulnak, a melyeknek szíve a burokkal dobog s kéri, hogy most, a legutolsó órában akadályozzák meg a világ legnagyobb igazságtalanságát, a bur nép kiirtását. De alig lesz fogadata ennek a fölhívásának sem, a mint hogy nem biztat reménységgel Krüger missziója sem.

Segítséget a burok az utolsó órában sem fognak kapni, Anglia pedig nagyon kegyetlen s hosszabb vagy rövidebb idő múlva a két kis köztársaság teljesen eltűnik Dél Afrika térségéről.

A kínai bonyodalom.

— Távirati tudósítás. —

A kínai bonyodalom még most sem akar tisztázódni. A táviratok, a melyek a hatalmak magatartásáról szólnak, napról napra nagy ellentmondásban vannak, mintha egyetlen hatalom sem volna tisztában azzal, hogy tulajdonképpen mit kellene tennie. Az egyik nap híre jön, hogy Oroszország nem vona vissza csapatait Pekingből, a másik nap teljes határozottsággal jelenti egy telegram, hogy visszavonja s erre nézve utasításokat küldött Pekingben levő tábornokának.

Amerikából is megjött a hír, hogy sietve visszavonul Pekingből,

mert a Fülöp szigeteken rosszul megy a dolga. Tegnap meg az a hír jött, hogy Amerika sem megy ki addig Pekingből, a míg az orosz csapatok ki nem vonultak. Mivel pedig az orosz csapatok a híres javaslat kiadása után közel egy hónapja még mindig Pekingben vannak, a többi hatalom is ott tartja csapatait, sőt már nem is veszi komolyan az orosz javaslatot annál kevésbbé, mert napról-napra nő a pekingi orosz csapatok száma, a helyett, hogy apadna.

A béketárgyalásokról sem lehet szó még ez idő szerint nem csak azért, mert a hatalmak a békeföltételekre nézve sem egyeztek meg, hanem azért is, mert a kínai udvar nem akar visszatérni Pekingbe, az özvegy császárné titokban izgat még mindig az idegenek ellen s a boxerok újból fölkelték s sok helyen mészárolják a hittérítőket és az idegeneket. A déli tartományokban megindult idegenellenes mozgalom lecsillapodott ugyan, de csak azért, mert Sanghájban nagyszámú és erős európai csapatok vannak, attól lehet azonban tartani, hogy a mint ezek kivonulnak, a kínai csócselék ismét fenyegető állást fog elfoglalni.

Igy lenne ez Pekingben is, a mely körül még most is sok ezer főre menő boxer-bandák czirkálnak, veszedelammal fenyegetve a tiencini összekötő vonalat s a kisebb expedíciókra kiránduló szövetséges csapatokat.

POLITIKAI HÍREK.

Az igazságügyi reformok. Az új polgári peres eljárás előkészítő munkája szorgalmasan folyik az igazságügyminisztériumban. A javaslat tervezetét maga a miniszter dolgozza ki, ami a kodifikálás történetében ritka eset. A polgári perrend előkészítő munkájában segítségére van a miniszternek

küvőre készült Ogareffal. Olgiczáék szegényes parasztháza körülbelül az utcaor közepén állott. Kicsiny volt a falu, de minden régisége mellett barátságos; a sok zemlyánka¹⁾ fel volt díszítve szép, fekete, narancs, meg fehér színnel. Ez az ország színe. Különösen az Olgiczáéké. A ház belsőjében, egy sarokban van a ház védőszent jéneke a képe, mely előtt mécses éget az áhítatos gazdasszony. Olgicza törődött öreg anyja. Bann a szobában hatalmas kemence áll, mellette az ágy, körülötte a falon egy csomó feldíszített szentkép. Ott van a csár képe is. Mindenki, a mint belép, előbb a szentképek előtt hajtja meg magát és csak azután üdvözlö a háziakat és később, külön a menyasszonyt. Különösen sok a fiatal legény. Ott van köztük Ogareff is, a vőlegény, egy ritka szakállu, zengzetes hangu, szép, fiatal legény, széles homloka és szép kerek álla kellemes bevonásu.

Szegény, paraszti lakoma; fekete kenyér, savanyu káposzta, halak, savanyu kel leves, egy kis pohánkarétes kerülnek az

¹⁾ Zemlyánka = vályogház.

asztalra. Persze elmaradhatatlan a pálinka, a sok erős ital, rumos tea. Mindkettőből jócskán fogy.

Mejött már Iván is, majd később megjelenik Jaropolk, ugy, a hogy megbeszélték. Ogareff elvegyül pajtásaival a mulatozók közt és Iván örökös unszolására nem tud ellenállani a pokoli italoknak. Leereszegednek.

— Kész-e már Olgicza? — szól Ogareff pityókosan. — Gyerünk az esküvőre.

— Tüstént meglesz, — szól Iván, a kit szintén meghívtak, mert jó barátja volt az Olgicza boldogult szántóvető apjának. Azelőtt itt lakott a faluban, jómódu gazda volt, most is az; szerette epedőn Olgiczát, de az hallani sem akart felőle. Aztán épp ezért hagyta itt a falut és elment Grodnóra. De most, hogy még egyszer, talán utoljára megláthassa, nátt mégis eljött.

— Kész-e már Olgicza? — kezdi ujra Ogareff.

— Ne siess lurkó! Elég gyönyörűség lesz még benne ugys.

Iván most intett Jaropolknak. Alig vették ezt észre. Csak mulattak, ittak és

danoltak sok szép dalt, főképp az „Ukraina visszhangját.”¹⁾

Most Jaropolk kilépett az udvarra, majd pedig az Olgicza benyilójába fordult. Ott állott Olgicza; szép haja gyönyörűen befonva, rajta a takaros mirtusz koszorúval, hófehér fogsora, — a mikor kaczagott — kilátszott, tündökölt. Az égen előkerült a nap néhány reszkető, hőtelen sugara. Nyilván üdvözölni jött a szépséges menyasszonyt, majd elbujt, ajja, hogy ne lássa mi készül...

Az utcán alig volt egy-két lézengő paraszt, mindnyájan benn voltak.

— Gyerünk a szánkóhoz — szól Jaropolk. És Olgiczával kilépett a kis kapun hátul. Utánok az anyja.

Bár csak ne jött volna — gondolta Jaropolk.

Iván csak itatta a vőlegényt is, a többit is. Majd a szánál termett. Ott volt Jaropolk is a szép Olgiczával, meg az ősz anyjával, a kit most Jaropolk gyorsan elvezetett.

¹⁾ Ukraina visszhangja kedvelt orosz népdal.

(Vége köv.)

a birói kar két tagja, kik ebből a czélből az igazságügyminisztériumhoz vannak beosztva.

A bosnyákok ügye. Visontai Soma országgyűlési képviselő tudvalevőleg a múlt ülészak utolsó ülésén interpellálta meg a miniszterelnököt a bosznia-hercegovinai mohamedánok vádjai dolgában. Széll Kálmán miniszterelnök, a képviselőház legelső üléseinek egyikén fogja megadni a választ erre az interpellációra. Az új ülészak elején egyébként több újabb interpelláció is fog történni ez ügyben.

TÁRSAS ÉLET.

Érdekes jelenet.

Loubet francia köztársasági elnök mindig valósággal kinban van, valahányszor valamely képtárban kell megjelenie. Ez a kötelesség, bármilyen kellemetlen neki, gyakran járul rá, mert hisz nélküle vernisage alig képzelhető el. Párisi lapok szerint az elnöknek néhány nap előtt következő kalandja volt. Végig vezették a visszautasított képek kiállításán, melyet ő nyitott meg. A mint egy kép elé ért, türelmetlenül fakadt ki:

— Ugyan kérem, hogy lehetett ilyen otromba mázsolmányt kiállítani!

A kiállítás igazgatója elpirult és hal-kan oda sugta Loubetnek:

— Elnök ur, miért oly kegyetlen! A kép festője itt áll ön mellett!

— Ki festette ezt a képet? — kérdezte a képtárigazgatót, mintha nem hallotta volna az odasugott figyelmeztetést.

— Ez a kolléga.

És a festőt bemutaták az elnöknek.

— Megbocsásson a kemény kritikáért, — szolt hozzá Loubet. — Én gascognei ember vagyok, nálunk pedig az a szokás, hogy ha az ember meg akar venni valamit, azon kezdi, hogy *ócsárolja a dolgot*. Különben hogy adja a képet?

A festő tudta, hogy az elnök csak jóvá akarja tenni a dolgot. Azért elhatározta, hogy az ütésre ütéssel felel.

— Hogy adom a képet?

— Igen.

— Huszezer frank!

Az elnök nagyot néz.

— Huszezer frank? Hiszen az van írva a képre: Ára tizezer frank.

A piktor mosolygott:

— Igen ám, elnök ur, de *normandi születésű vagyok*. Nálunk meg az a szokás, hogy az ember olcsóbban kínál valamit, mint a mennyiért adja.

Loubet érezte, hogy ez csak szerény viszonzás az ő gorombaságára és nehéz szívevel bár, de mégis csak kifizettette a képet titkárával.

VIDÉK.

Nagy tüzvész. A felvidéken ez évben szokatlanul sok tüzvész fordult elő. Csak a múltkoriban pusztult el Kis Szeben község,

most pedig Töketerebes község nagyrésze lett a lángok martaléka. E hó 15. éndélelőtt keletkezett a tüzvész, mely rövid idő alatt mintegy 45 épületet a gazdasági épülettel és beraktározott terménnyel együtt elpusztított. Csak nagy erőfeszítéssel lehetett a tüzvészt lokalizálni. Az épületek egyrésze biztosítva volt.

Lopás a keresztelőn. Fekete-Győrösön nagy czeczó volt a minap. Mány Péteréknél keresztelőt tartottak. Hivatalos volt az ünnepélyre természetesen a koma is, Anye Mitru. Öreg este volt már, de a pálinka még egyre járta. Végre is Anye elcsendesült és elbólintott az asztalon. Csak ez kellett Balog Györgynek a lógós komának. Belemarkolt Anye zsebeibe és elhalászott onnét egy ezüst órát lánczostól, továbbá husz koronáktól duzzadó harisnyát. Mikor aztán Anye felébredt és a tolvajlást észrevette, irtózatosságon elkeseredett. Végre is a házigazda indítványára az *összes vendégeket megmotozták* s ezen a réven csakugyan megkerült az ellopott holmi. Amire a tolvaj vendégnek kitették a szürét a mulatságból.

Végzetes fegyverpróba. Pesteréről írja levelezőnk: A minap Kapuczán Mihály forgópisztolyt vásárolt és megtöltve azt, a szerüs kertjébe ment, hogy ott a fegyvert kipróbálja. A szerüs kert kerítésébe lövöldözött. A harmadik lövésre azután jajkiáltás hallatszott a kerítés mögül. Blága Lőrincz kiáltott, akit egy golyó végzetesen eltalált. Nyakába furódott és *a szerencsétlen embert nyomban megölte*. A gondatlan lövöldözöt feljelentették a járásbiróságnál.

Gyilkosság szerelemföltésből.

— Saját tudósítónktól. —

Eperjes, szept. 18.

Deléte község erdejében favágó-emberek mentek át tegnap a bozóton. Az egyik egyszerre megbotlott a sűrűbe s midőn lehajolt, azon a helyen egy véres hullát talált. Odaszólitotta társait, kiknek segítségével kivonszolták a tisztásra. Mikor lemosták arczáról a sarat, a meggyilkolt emberben Ducsa János delétei lakost ismerték fel. Borzasztó volt a holt ember. Teste mély sebektől tátongott, melyeket erős fejszecsapások okoztak.

Az esetről azonnal jelentést tettek a hatóságnál, mely a nyomozást megindította. Nem sokáig kellett várni, míg rájöttek a tettesre. Tudták jól, hogy Ducsa János halálos ellensége volt Anderkó Istvánnak. A régi harag oka szerelemföltésből támadt. Ducsa Jánosnak szintén szemet szurt a leány, kinek Anderkó udvarolt. Ezen vesztek össze sokszor, emiatt lettek egymásnak elkeseredett haragosai. A gyanu tehát Anderkóra irányult, kit azonnal elfogtak s vallatás alá vettek. A legény eleinte konokul tagadott mindent, de a keresztkérdések alatt megtört, beismerte bűnös tettét s megvallott mindent.

Elmondta, hogy megleszte Ducsa Jánost mikor este hazafelé ment a mezőn s hátulról fejbeütötte fejszéjével. Ducsa az ütéstől ájultan esett a földre, miközben a dühös legény még rá vágott néhányat a fejszéjével. Ekkor megkötötte a nadrágszíjával s bevonszolta a sűrűbe. Mikor már el akart távozni onnan, akkor látta, hogy Ducsa él még, mert megmozdult; még egyszer feléje sujtott hát a fejszéjével, aztán elhagyva a bozótot, nagy kerülővel tért haza. A gyilkolás okául azt vallja, hogy Anderkó el akarta tőle csábítani a leányt, holott tudta jól, hogy az már menyasszonya neki. A gyilkost vallomása után átadták az eperjesi ügyészségnek.

Esküdtszéki tárgyalás.

Debreczen, szept. 19.

Tegnap folytatták az esküdtszéki tárgyalást Bódi Ferencz egyeki suhancz bűnygyében, aki Nagy Ferencz barátját egy bicskával agyonszurta.

Délután három órakor nyitotta meg a folytatólagos tárgyalást dr. Szeőke István. Az elnöki resummé után a következő kérdésekre feleltek az esküdtszék tagjai:

1. Bűnös é a vádlott abban, hogy Tisza Egyeken 1899. év nov. 21-én délelőtt Nagy Ferenczet a bűnjelként szereplő késsel súlyosan bántalmazta, úgy, hogy ez által Nagy Ferencz halála következett be.

Hétnél többen igennel feleltek.

2. Erős felindulásban követte-e el a vádlott a vádbeli cselekményt, mely erős felindulást az okozta, hogy vádlott Nagy Ferencz és Czinege István által bántalmazva lett?

Az esküdtek igennel feleltek.

3. Szükség volt-e az első pontban körülirt bántalmazásra, hogy a vádlott ellen pusztán kézzel intézett jogtalan támadást elhárassza?

„Nem”, volt a felelet.

4. A jogos védelem határát ijedségből, félelemből, vagy megzavarodásból lépte-e át vádlott akkor, mikor a vádbeli cselekményt elkövette?

A felelet erre is: Nem.

A törvényszék a verdikt kihirdetése után tanácskozássra vonult vissza s ennek megtörténtével dr. Szeőke István, a törvényszék elnöke hirdette ki az ítéletet. Bódi Ferenczet egy és fél évi börtönbüntetéssel sújtotta a törvényszék, amely időbe két heti vizsgálati fogságát betudják.

SZINHÁZ.

Színész és sugó.

Sok furcsaságot elmondtak már a színészek a színpadon, de ezeken a legtöbb esetben maguk a színészek és a sugó kaczagnak csak.

Ilyen elszóláson kacagnak most színészek körökben sokat.

A sugó azt sugta fel a színésznek: „Ezt a kerek erdőt járom én”.

És a színész így mondta el:

— Ezt a kerek ernyőt rágom én.

Színársulatunk Szigeten. Komjáthy János, debreczeni színigazgató, Máramaros Szigeten játszik társulatával. Mult heti műsorán találjuk Daudet a „Létért való küzdelem” című drámáját és Shakespeare „Makrancos hölgyét”. Ezenkívül játszották a „Görög rabszolgát” s a „Menyem”-et. Társulata tagjai közül T. Halmi Margitot, Kállay Lujzát, Tanait, Patakit s Odrít dicsérik. — A „Létért való küzdelem” előadását — mint a Máramarosi Lapok írják — Festetich Andor gróf, a színészet felügyelője is végignézte, aki színész korában a máramaros-szigeti színháznak tagja volt. A színészi felügyelő másnap a gyorsvonaton Nagy-Károlyba utazott. „Részünkről — úgy mond az idézett lap — ezt az erős tempóban való gyors utazást sem hasznosnak, sem szükségesnek nem tartjuk. Legalább töltött volna az országos felügyelő ur egy órát a szünügyi bizottság tagjaival, kik közt van a vármegye alispánja és a kerület képviselője is, hogy beszélhettek volna a szünügyekről s a szüni kerületek beosztásáról, melylyel Szigetet Nagyváradhoz igyekezett csatolni.” — Ugyancsak az idézett lap szerint a színészi felügyelő a szüni közönségről igen elismerőleg nyilatkozott.

A sátoralja-ujhelyi új színház. A sátoralja-ujhelyi szünügyi bizottság, mint levelezőnk írja, a december 1-én megayitandó új színházat Halasy Béla színigazgatónak adta ki. A jeles színházi embertől, aki, mint a Nemzeti és Magyar Színházak volt tagja és a Kassai Nemzeti Színház művezetője jó hírnevet szerzett magának, sokat várnak Sátoralja-Ujhelyen. Az ottani szünügyi bizottság, élen Dókus Gyula cs. kir. kamarással, és Székely Elek polgármesterrel, most buzgólkodik az Északkeleti Szüni Szövetkezet megalakításán, melynek Sátoralja-Ujhely lesz a központja.

A népszámlálás Debreczenben.

Debreczen, szept. 19.

Az 1899. évi 43-dik törvényzikk elrendelte, hogy 1900. december 31-ről 1901. január 1. közötti időpontnak megfelelőleg Magyarországon általános népszámlálás s az ezzel kapcsolatos kulturális és nemzetgazdasági statisztikai adatok egybegyűjtése fogantossá válik.

Az idevonatkozó rendelet már leérkezett a kereskedelemügyi minisztertől, a központi statisztikai hivataltól pedig leküldettek az általános utasítások 130 példányban a polgármesteri hivatalhoz.

A városi tanács tegnapi ülésében foglalkozott ez ügygyel és kiadta azt az állandó statisztikai bizottságnak mielőbbi véleményezésére. E bizottság h. elnöke, Komlóssy Arthur főjegyző — folyó hó 20-dikára, — csütörtök délután 5 órára hívta össze a bizott-

ságot, melynek 12 törvényhatósági bizotts. tagján kívül jegyzője a polgármesteri titkár s hivatalból tagjai a rendőrfőkapitány, a gazdasági tanácsnok, a tisztii főorvos, a főszámvevő és a kir. tanfelügyelő. Ezen tagokon kívül — mint szakértők — olyanok is választhatók, kik nem tagjai a városi bizottságnak s ez irányban valószínűleg előterjesztés is fog tétetni az e hó végén tartandó közgyűlésnek.

Nagy és fontos feladatot teljesít a szakbizottság a népszámlálás és az azal kapcsolatos adatok gyűjtésének végrehajtásával és nem tudjuk eléggé hangoztatni, hogy nehéz munkájában támogatni kell az erre kiszemelő egyéneket úgy a városnak, mint minden egyes honpolgárnak, mert magyar nemzeti kulturális színt teljesítenek.

UJDONSÁGOK.

Mindazon új előfizetőknek, akik lapunkra már most legalább egy negyedévre előfizetnek, október elsejéig ingyen küldjük a Debreczeni Ujságot.

* Lestyán Andor első miséje.

Lestyán Adorján debreczeni királyi közigazgató fia: Andor felszentelt pap holnap reggel kilencz órakor tartja meg első miséjét a róm. kath. templomban Fél kilenczkor a papság és a hívők mennek az új papért Szent-Anna utcza lakására s úgy vonulnak a templomba, ahol Lestyán Andor egyházi ünnepek mellett tartja meg első miséjét. Délben az új pap diszebedet ad a Bika szálloda disztermében. A primiceán koszoruleányok lesznek: Miskolczy Etelka, Baróthy Gabriella, Wolafka Katicza és Maxincsiak Róza.

* A debreczeni lelenczház létesítése ügyében a következő tartalmu meghívók bocsáttattak ki: Meghívó a „lelenczházzal kapcsolatos gyermekvédő egyesület”-nek f. évi Szeptember hó 23-ik napja délelőtti 11 óráján a városháza nagytermében tartandó alakuló közgyűlésére. — Debreczen, 1900. Szeptember 14. Gróf Degenfeld József, főispán. — Az alakuló közgyűlésre körülbelül négyszázan hivatalosak.

* **A városi tanács és a zálogházi kamat.** Annak idején hirt adtunk arról, hogy a város jog- és pénzügyi bizottsága a zálogházi kamatláb leszállítását határozta el s azt javasolta a tanácsnak s a tanács utján a közgyűlésnek, hogy a kamatláb értékpapírok után 8 százalék, arany és ezüstneműek után 12 és ingóságok után 15 százalék legyen. A városi tanács ezzel szemben, különösen a drága pénzügyviszonyokra tekintettel, más álláspontra helyezkedett s azt javasolta a közgyűlésnek, hogy a zálogházi kamatot értékpapírok után 10 százalékban, arany és ezüst neműek után 15 százalékban, ingóságok után pedig 20 százalékban állapítsa meg.

* **Ünnepély a gályarabok oszlopánál.** A főisk. akadémiai ifjuság f. hó 21-én pénteken d. e. 11 órakor ünnepélyt rendez a gályarabok emlékoszlopánál. A műsor következő: 1. Közének (XC. zsolt). 2. Emlébeszéd Nánássy Lajostól. 3. Ének, előadja a főisk. énekkar. 4. Ódaszavlat, Gacsal Jánostól. 5. Ének, előadja a főisk. énekkar. 6. Koszoruzás. 7. Közének (XXIII. zsolt). A közönséget ezen az uton hívja meg a főisk. ifjuság.

* **Hírek a városházáról.** Ma délelőtt fél tíz órakor teljes tanácsülés lesz gróf Degenfeld József főispán elnöklete alatt, melyen a szeptember 27-diki közgyűlés tárgyait készítik elő. Délután 3 órakor pedig a gazdasági szakbizottság tart ülést Szabó Kálmán aljegyző elnöklete mellett. Együlésnek fontos tárgya, az 1901. évre szóló költségelőirányzat. A színházi bizottság holnap d. u. 1/4 órakor tartja első ülését, melyben a jövő szüniidényben nálunk működő társulat névsora lesz bemutatva és némely folyó ügyek intézettek el. Az ülésre Komjáthy színigazgató is meghívást kapott.

* **Ifjusági választás.** Tegnap, hétfőn volt az ev. ref. „Gyorsiró-kör” tisztikarának izgalmas megválasztása. D. u. 5 órakor kezdődött a tagok nagy részvétele mellett a gyűlés. Előbb a fentartó bizottság Görömbei Péter elnöklete alatt leköszönt. Azután elkezdődött a választás. Elnök: Szabó Ernő jh., jegyző: Bálint Antal 7. o., könyvtárnok: Lengyel Imre jh., autograph: Csobán András 7. o. Tanfolyamvezetők lettek: 1.) b) Tóth János (levelező), 2.) Bálint Antal (haladó) és 3.) Csobán András (a kezdő tanfolyamon.)

* **Öngyilkossági kísérlet.** Hirt adtunk tegnap arról az öngyilkossági kísérletről, amelyet a Nyil utcán egy cseléd leány elkövetett. A fiatal leányt, akit a közkórházban egész napon keresztül élesztgettek, estére életjelt adott magáról s tegnap már teljesen visszauryerte eszméletét. Állapota folytonosan s tegnap estére már annyira javult, hogy néhány nap mulva elhagyhatja a közkórházat.

* **Id. Csóka Sámuel halálának híre** városszerte nagy részvétet keltett. Az egész nap folyamán vége-hossza nem volt a részvétlátogatásoknak. Mindenfelől érkeznek az elhunyt koporsójára szánt szebbnél-szebb koszorúk. A család a halálesetről a következő gyászjelentést adta ki: A legmélyebb fájdalom lesújtó érzetével tudatjuk, hogy a legjobb férj, páratlan édes apa, após, nagy-apa igazi testvér és rokon néhai Csóka Sámuel, a debreczeni takaréks- és hitelintézet igazgatósági tagja, tevékeny és munkás életének 55-ik, boldog és boldogító házasságának 31-ik évében f. hó 17-én éjjeli fél 12 órakor, rövid szenvedés után csöndesen elhunyt. Drága halottunk földi hamvai f. hó 19-én szerdán délután 3 órakor, Barna-utcza 2-ik sz. alatti házunktól, az ev. ref. egyház szertartása szerint tartandó rövid gyászima után fognak a Kossuth-utcza ev. ref. temetőben levő családi sírboltba siri

nyugalomra elhelyeztetni. Végtisztesség tételére rokonainkat és ismerőseinket s a velünk együtt érző közönséget bánatos szívvel meghívjuk. — Debreczen, 1900. Szept. 18. Kesergő felesége Csóka Sámuelné, szigeti Szöllőssy Róza; bánatos egyetlen fia: Csóka Sámuel, nejével Péter Margittal; szeretett kis unokái: Laczika és Margitka. Bánatos testvérei: Csóka Eszter, Horváth Istváné férjével s gyermekeivel; Csóka József, nejével, Hegedüs Juliánával; Csóka Mária, özv. Horváth Mihályné gyermekeivel; Csóka Juliánna, Pálffy Gáborné férjével s gyermekeivel. Áldás és béke lengjen kedves halottunk drága hamvai fölött! A temetést Dankó M. temetkezési intézete rendezi.

* **Elfogott sikasztó.** Deutsch József kereskedősegédet pár nap előtt éppen akkor tartóztatta le Dobos József rendőrbiztos a vasuti állomáson, mikor a vonattal megérkezett. Az ifju hódmező-vásárhelyi főnökétől sikasztott el nyolczszáz koronát s első gondja volt, hogy Szegeden gyémánt gyűrűt, aranyláncot, elegáns rubát vásároljon. A letartóztatás után a rendőrségnél felbontották paktáskáját és megtalálták az elsikkasztott pénzből hétszáz koronát. Az ifjut a rendőrség bünyügyi osztálya átadta a királyi ügyészségnek.

* **Öt-forintos jegyek és öt-koronás darabok.** Az 1899. évi törvény szerint az öt-koronás darabokat az osztrák-magyar bank bocsátja ki, még pedig úgy, hogy azzal egyidejűleg az öt-forintos államjegyekből megfelelő összeget bevonnak. Összesen Ausztriában 44.8, Magyarországon pedig 19.2 millió korona ezüst öt-koronást bocsátanak ki és a kormánynak ezt az összeget mindig öt forintosokban kell a banknál letennie. Az összeg természetesen öt-koronásokban kerül forgalomba. E műveletből kifolyólag tehát, miután az ötforintos államjegyeket mindig öt koronás darabokkal pótolják, a forgalmi eszközök nem csökkennek; legföllebb az állhat be, hogy a közönség, amely az ezüst öt koronások ellen bizonyos ellen-szenvenvel viseltetik, nem talál megfelelő pótlást a bevont öt-forintos jegyekért.

* **Nagy szerencsétlenség** című tegnapi újdonságunkban megírtuk, hogy milyen szerencsétlenül járt husz hadházi ember, akik tengerit törni Debreczenbe jöttek. Egy sebes, gondatlan forduláznál valamennyien kifordultak a szekérből s kisebb-nagyobb sérüléseket, láb, kar, kéz, bordatörést szenvedtek. A szerencsétlenül járt emberek sebeit a közkórházban kötözték be, de a legnagyobb részüket családjaik tagjai tegnap hazaszállították s otthon ápolják. A súlyosabban sérült Deák Mihály, akinek a lába tört el és az oldalbordája tört be, a kórházban maradt, ahol továbbra is gondos ápolásban részesül.

* **Áthelyezés a postán.** Dobay Béla posta- és távirat-tisztet Debreczenből Nagyváradra helyezte át a posta- és távirat-igazgatóság.

* **A főszámvevő itthon.** Szabó József főszámvevő Bártfáról, ahol hosszabb ideig betegen feküdt, mint örömmel értesülünk felgyógyultan érkezett haza Debreczenbe. Szabó József főszámvevő néhány nap mulva már el is foglalja hivatalát.

* **Debreczen és a bécsi községtanács.** Annak idején hirt adtunk a bécsi községtanácsnak ama bántó határozatáról, amelylyel kimondotta, hogy hivatalos irataiban a magyarországi helynevek német nevét fogja használni. Nagyvárad ez ellen állást foglalt és a képviselőházhoz feliratot intézett. A feliratot pártolásra megküldte Debreczen városának is. A jog és pénzügyi bizottság most azt javasolja a tanácsnak és a közgyűlésnek, hogy a szomszéd város hazafias feliratát hasonlóval támogassa Debreczen városa is.

* **Eljegyzés.** Kis-terpesti Wertán Mariánna vasárnap jegyet váltott Steinacher Aurél főhadnaggyal.

* **Elfogott cigánykaraván.** Debreczen környékén a vándorcigány csapatok már sok kellemetlenséget okoztak s gyakran gyűlt meg velük a rendőrség baja. A legtöbb lopást ezek hajtották végre s ezért kíséri a mezőrendőrség éber figyelemmel a cigánykaravánokat. Tegnap este is a czirkáló lovasrendőrök egy husz tagból álló cigánykaravánt leptek meg, amely egy lopott lóval tartott a szováti ut felé. Az egész karavánt, amelynek *Kolompár* Ferencz a feje, elfogták és bekisérték a rendőrséghez. Hogy a cigányok mit csináltak az uton, a lopott lóval, nem tudják, elég az hozzá, hogy mire Debreczenbe értek, a lopott ló megdöglött. A cigánykaraván fejét letartóztatta a rendőrség Csura Juliával egyetemben. A többi tizenhatsz cigány pedig végig feküdt az utcán a rendőrség épülete előtt s a vajda nélkül nem akartak távozni. A rendőrség csak nagyobb erélyességével bírta eltávolítani a vajdáért kesergő karavánt.

* **Lódíjazás Hajdu-Böszörményben.** A hajdumegyei gazdasági egyesület vasárnap H.-Böszörményben lódíjazást rendezett. A lódíjazáson jelen voltak Degenfeld József, grf főispán, Rásó Gyula kir. tan. alispán is. A bíráló bizottság tagjai voltak Gróf Degenfeld József, főispán bizotts. elnök, Rásó Gyula alispán, a hajdumegyei gazdasági egyesület elnöke, Kovács Gyula H.-Szoboszlói polgármester, Oláh Miklós, Szili József, Moharos János állami állatorvos, Rickl Antal, Nemes Zoltán hajdumegyei gazd. egyesületi titkár, Kneuzel Herdliczka Kornél méneshadnagy. A díjazásra elővezettek 26 anyakanczát csikóval, 13 három éves kanczacsikót, 18 két éves kanczacsikót, 12 két és három éves ménecskót, 24 egy éves csikót nemre való tekintet nélkül. Díjat nyertek: Állandij. — Első csoportban csikóval elővezetett anyakanczákért. — Első díjat, 8 drb. 10 frankos aranyat Péter István

(Hajdu-Böszörmény), másik díjat 6 darab 10 frankos aranyat Lédig örökösök (Hajdu-Böszörmény), harmadik díjat, 4 drb 10 frankos aranyat Fodor Mihály (Hajdu-Dorog), negyedik díjat, 2 drb 10 frankos aranyat Oláh Miklós (Hajdu-Szoboszló), ötödik díjat, 1 drb 10 frankos aranyat Fehér Imre (Hajdu-Böszörmény.) Második csoport 3 éves kanczacsikókért díjat nyertek: első díjat, 6 drb 10 frankos aranyat Földessy István (Hajdu-Böszörmény), második díjat, 4 drb 10 frankos aranyat Berencsi János (H.-Nánás, harmadik díjat, 3 drb 10 frankos aranyat Soós Bálint (Hajdu-Szoboszló), negyedik díjat, 2 drb 10 frankos aranyat Gaál Ferencz (Hajdu-Böszörmény.) — A gazdasági egyesület díjait a III. IV. V. csoportnak juttatták. III. csoport két éves kanczacsikókért díjat nyertek: Első díjat Kiss László (Földes) 4 drb 10 frankos arany, második díjat Malatinszky Kálmán 3 drb 10 frankos arany, harmadik díjat Hadházi László (Hadház) 2 drb 10 frankos arany, negyedik díjat Fegyveres András (Böszörmény) 1 drb 10 frankos arany. IV. csoport. Két és három éves ménecskőkért díjat nyertek: Első díjat Fekete József (Böszörmény), második díjat Tóth Pál. V. csoport. Egy éves csikók nemre való tekintet nélkül. Első díjat nyert Szabó Mihály (Földes), második díjat Barak István (Böszörmény), harmadik díjat Karai Gábor (Böszörmény). A lódíjazás után bankett volt, melyen több felköszöntőt mondtak.

* **Megölte a férjét.** Tegnap táviratban már hirt adtunk arról, hogy Érsek Lajos orlóí földbirtokost megölte a felesége. Az esetről tudósítónk ma a következő részleteket írja lapunknak: Érsek Lajos orlóí birtokos többször ittasan tért haza, minek rendesen czivódás lett a vége. A részeg birtokos a feleségét ütötte-verte is. — A szomszédoknak sokszor sirva panaszkolt az asszony, milyen keserves élete van neki, és is szökött volna már régen az urától, ha a félelem nem tartotta volna vissza. A napokban ismét részegen jött haza az ember s megint czivódni kezdett az asszonynyal. Ez türt egy darabig, de midőn látta, hogy az ura ismét tettleg is bántalmazni akarja, elkeseredésében felragadott egy keze ügyében eső kapát és kettéhasította a férje fejét, minek folytatta Érsek Lajos azonnal meghalt. A szerencsétlent a napokban temették el, a tettes nő ellen pedig a vizsgálót megindították.

* **Az apa büne.** Király Ferencz füzéri erdőkerülő gondatlanságával szomorú eseményt idézett elő. Ölében ülő három éves gyermekének oda adta töltött fegyverét játszani. A kicsi szájához rántotta a fegyvert, mely ebben a pillanatban elsült s a gyermek fejét szétloccsantotta.

TÁVIRATOK.

Kínában folyik a harcz.

Berlin, szeptember 18. A Kínából érkező táviratok egyértelműleg hangoztatják, hogy Kínában mindenfelé folyik a harcz a legnagyobb elkeseredettséggel, úgy hogy ez időszerint szó sem lehet a

rend helyreállításáról és a béke megkötéséről. A küzdelmek megnyulásaért az Európában levő kínai követeket lehet egyedül vádolni, kik mindenféle hazug híreket jelentettek a kínai kormánynak az európai hatalmak egyenletlenségéről. Mint hirlik, Amerika ki fog lépni eddigi tartózkodó álláspontjából s *erélyes rendszabályokat akar alkalmazni a béke helyreállítása érdekében.*

Kizárt joghallgató.

Kolozsvár, szeptember 18. Az egyetemi tanács ma egy joghallgatót két félvre kitiltott az egyetemről, mert sz egy táncmulatságon nagy hölgyközönség jelenlétében botránnyosan viselkedett.

Egy anarkista pár öngyilkossága.

Budapest, szept. 18. New-Yorkból jelentik, hogy ott Stiebler Pál és neje Kühnele Margit ismert anarkisták, ma öngyilkosságot követtek el. Kühnele Margit sokáig lakott Budapesten és dr. Smith Jenő, az ismert anarkista bölcsész tanítványa volt. Később Amerikába utazott s hét nappal ezelőtt ment férjhez Stieblerhez. Öngyilkosságuk okát nem is sejtik.

A persa sah pénze.

Budapest, szeptember 18. Ugy látszik, hogy a persa sahnak fogyatéka van az utiköltsége, mert ma Teheránból a persa császári banktól egy millióról szóló hitellel érkezett a magyar leszámítoló és pénzváltó bankhoz a sah számára.

Leszakadt vasuti hid.

Lemberg, szeptember 18. Lubin állomás közelében a vasuti hid egy tehervonat alatt ma leszakadt s tizenkét kocsi a mélységbe zuhant. Emberélet szerencsére nem esett áldozatul a katasztrófának.

Krüger terve.

Brüsszel, szeptember 18. Lourenzo-Marquezból jelentik, miszerint Krüger azzal a propositióval szándékozik a hatalmak elé járulni, hogy Transvaalt és Oranje-államot helyezzék angol protektoratus alá olyformán, hogy a köztársaságok autonómiaja épségben hagyassék.

Szláv-francia-orosz szövetség.

Bécs, szeptember 18. Dechrand, a francia kamara elnöke pár nap óta Bécsben tartózkodik. Itt időzését az ausztriai szláv népeknek az orosz-

francia szövetséghez való csatlakozásával hozzák kapcsolatba, mely tervre vonatkozólag Dechrand már a nyár folyamán tárgyalt az ifju csehek vezérével.

A Krivány ügy.

Budapest, szeptember 18. A nagyváradi királyi ítélő tábla ma foglalkozott Krivány János, az aradi sikasztó kérelmével, ki a vizsgálati fogságának megszüntetését kérte. Krivány kérelmet elutasították.

Budapesti tőzsde.

Szept. 17. Buza októberre 7.48. Buza áprilire 7.91. Rozs októberre 6.95. Zab októberre 5.19. Tengeri szept. 6.40.

VEGYES.

Huszezer kézfogas. A francia köztársaság elnöke úgy nyilatkozott, hogy a most rendezendő monstre-bauketten minden polgármesterrel szeretne kezét szorítani. Ez a ceremónia azonban lehetlenné vált, mert tegnap 20.607 polgármester fogadta el a meghívást. Ha egy másodpercre egy kéz szorítást számítunk, akkor óránként 3600 kezét szoríthatna meg Loubet elnök. Föltéve, hogy egy pillanatig sem pihen s a kézszorításokat feltizenkettőkor kezdi, amikor a bankett kezdete ki vantüzve, akkor reggeli hat óráig tartana ez a kézszorítási művelet. És még akkor egy szenátorral, képviselővel, prefektussal és egyéb előkelőséggel sem szorított volna kezét az elnök...

A méh mint postás. A levélszállítás eredeti módját alkalmazza egy angol földbirtokos. Mikrofontofikus uton írja meg egy darabka papirosra levelét és ezt a méh testére ragasztja. A méhet ugyanígy tanítja be a szállításra, mint ezt a postagalamboknál szokás. Ha a gyakorlatban tényleg sikerül az angol kísérlete, úgy ennek óriási előnye lesz a postagalambok felett. Mert jó szem legyen az, amely észreveszi majd a háboruban a levegőben levelet vivő méhet, de meg aztán ember legyen, aki azt elfogja.

Uri hölgyek a konyhában. Nem mindennapi vállalkozásról ad hirt egy külföldi ujság, amely az asszonyok jogainak védelmezéséért szokott sorompóba lépni. — Massachusetts állam (Amerika) hét előkelő urihölgye arra használta fel a nyári hónapokat, hogy részint szobalánynak, részint szakácsnénak állt be vidéken, ismeretlenül, áruhában. Az elegáns dámák nagy titokban tartották vállalkozásukat s mindenkinek azt mondták, hogy fürdőzni mennek. Az egyiküket, aki egy tengerparti szállóban mint szobaleány működött két hónapig meginterjuvulta az ujság. A kitünő hölgy mindenféle okokat mondott. Azt mondta, hogy egyikük-nél elv, a másikonál unalom, a harmadikonál tapasztalatgyűjtés, a negyedikonál kíváncsiság stb. — volt oka a furcsa kirándulásnak...

Egy gyilkos szabadlábbon.

— Saját tudósítónktól. —

Tizenkét évvel ezelőtt rémes gyilkosság történt Miskolcz határában. Egy elvetemült s minden emberi érzésből kivetkőzött gonosztévő, Szemán József vagyári munkás vadállatias kegyetlenséggel fosztotta meg ifju életétől a legszebb miskolczi polgárleányt, Kovács Julisát, amiért visszautasította bűnös szereimi ajánlatát.

A gaz gyilkos a fiatal fejlődő leányt egészen eltorzította, megcsontította; kezeit, lábait fejszével levagdalta, testét s fejét pedig összevisszaronsolta. A miskolczi törvényszék a gyilkost 15 évi fegyházra ítélte, melyből 12 évet kitöltött. Miután a fegyházban jó magaviseletet tanult, a fegyházigazgató előterjesztésére, feltételes szabadságra engedték.

Szemán József a feltételes szabadságát Sajó-Hidvégen „élvezi”. Hogy meddig — az tőle függ. Mert mihelyt valami csinyt követ el, újra tömlöczbe vetik.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Égési sebek. Phosphor égési sebeket legjobb erős szódavizbe áztatni. Ez enyhíti és szünteti a fájdalmat.

Szunyogok ellen. Kőménymagot törve fehér borba áztatunk, ezzel locsoljuk az ablakokat, hogy a szunyogok be ne menjenek. Az arcnak és kéznek sem árt, ha bekenik vele.

HÁZTARTÁS.

Borecetnek legjobb a fekete szőlő, réa mustot kell önteni. Néhány hónapig meleg helyen tartandó. 8 nap alatt készül ily módon: Egy liter bor összevegyítendő fél liter vízzel, fekete kenyérmorzsát kell bele tenni s meleg helyen tartani.

A dió eltevése. Az érett, de friss diót zöld héjától megszabadítván, egy nagy ládába kell rakni, egy réteg homokra egy réteg diót. Így eltéve pompás friss dióknak lesz.

MULATTATÓ.

Tudja.

— Mi az apád fiam?
— Ügyvéd.
— Tudod e, mi az „ügyvéd”?
— Tudom. Ha valaki valamit elkövet, hát az édes apám igazat ad neki.

Az ügyetlenek.

Az egyik udvarló szól a másikhoz:
— Bizony szépen kiadta az utunkat ez a Malvin. Valósággal kidobott!
— Milyen rossz kedvű volt, pedig mondhatom, nagyon barátságosan hívott meg.
— Engem is!

Az udvarló: fejesóvélva távoznak, Malva nagysám pedig bosszusan szól magában:

— Milyen ügyetlenek! Együtt jönnek.

Két ok.

— Lássá, szomézéd, szegény bátyámnak egy halszájka akadt a torkán és . . . meghalt szegény . . .

CSARNOK.

A várrom tündére.

— Regény. —

Irta: THAN GYULA.

(Folytatás.)

Kedves meglepetés volt. Bábolnay Irén a bájos jelenség, meghajította fejét a aztán mosolygott, boldogan fogadta a hozzá siető urak és hölgyek szívélyes szerencsekívánatait.

— Igen, uraim és hölgyeim, — folytatta felvilágosító szavait Rimay Andor, — önöket Bártai Elemér tündéres dolgokban való gyönyörködésére hívta meg s e helyett eljegyzésen vesznek részt. Ma itt maradnak önök és szívesen látjuk mindnyájukat ezen a kedves családi ünnepélyen.

Bábolnay Irén boldogan hallgatta ezután a bókók özönét, amelyvel különösen a férfiak vették körül.

Pompás jókedvvel készültek az ünnepségre és közzülök senki sem bánta meg, hogy olyan hosszú utat tetek meg miatta.

X.

Bártai Elemér pedig elhagyottan bolyongott bizonytalan utakon. Kibontakozást keresett a csalódás szülte nehéz helyzetből. Szeretett volna bosszút állani s diadalmasan kiáltani oda Andornak: „Ime, ugye mégis én győztem!”

— Nem is nyugszom addig, motyogta magában, a míg, czéomat el nem érem. Nyugalomra van szüksége foaháborgatott szívemnek s érzem, hogy ezt a nyugalmat másképp nem szerezhetem meg.

Ment, bolyongott, igazán szél nélkül, azt se tudta merre, azt se tudta hová. Gondolatait a bosszúterve foglalkoztatta. Az ő szívéből kezdett kihalni minden nemes érzés.

Estefelé későn, fáradtan érkezett egy kis faluba. A korcsmába ment, hová is mehetett volna máshová? Soha még ilyen elhagyatottnak nem érezte magát.

Étvágya azonban jó volt. A korcsmáros csak nagyot nézett, mikor harmadszor is megismételte a gulyát, mert mást, hacsak szalonnával nem akart jóllakni, nem kapott. Ejszakára is ott buzta meg magát a korcsmában. De csak künn a nagy ivóban. A korcsmáros gyanus szemmel nézett rá, nem akarta vendégeszobába becsátani.

Bártainak így is jó volt. Csak fedél alatt legyen. Elfáradt nagyon, el is aludt mindjárt mélyen.

Reggel későn ébredt. Az ivóban már egymásután jöttek-mentek emberek. Hanem mikor felébredt újra boldogsággal töltötte el a bosszú gondolata.

— Ha már eddig jöttem — gondolta magában — elgyalogolek még a legközelebbi városba. Ott aztán vonatra ülök s egyenesen Andor atyjához utazom. Őt kell felvilágosítanom s tervemnek meggyernem. Ha ez sikerül, enyém a diadal.

(Folyt. köv.)

NYILTTÉR. *)

A városban elterjedt azonhírral szemben, mintha én e várost elhagytam és hazámba Némethonba tértem volna, kijelentem, hogy ez valótlan, mivel én továbbra is itt maradok, hogy a német és francia nyelvekben adott eddigi tanításaimat folytassam. A n. é. közönség eddigi jóindulatát megköszönve, további becses támogatását kérve, maradtam

Tisztelettel:

Özv. Konrad Danielné,
Vigkedvü Mihály-uteza 12.

*) E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

A beocsini cementgyárak
(elismert legjobb portland és román-czement)

a kőbányai téglagyár

(sárga és piros disztégla) egyedi debreczeni képviselője

STÉGMÜLLER ÁRPÁD

építész.

Kölcsey-u. 3. (e. Kis-Szappanos-u)

Eladás nagyban és kicsiben.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek. Telefon

255.

309. szám.

Az ISTVAN gőzmalom-társulat
ÖRLEMÉNYEINEK

ARJEGYZÉK

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános malomgyűlésen megállapított s 1887. jun. 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint

Szám	Kötelezettség és engedmény nélküli készpénzfizetés mellett. Zsákkal együtt	100 kiló		Zsákonként 4 85 kilogr.
		kor	fil.	
A.	Asztali dara nagyszemű . . .	28	40	—
B.	Szinte „ aprószemű . . .	27	40	—
0	Királyliszt	27	40	—
1	Lángliszt kivonat	26	—	—
2	Elsőrendű zsemlyelisztt	24	60	—
3	Zsemlyelisztt	23	40	—
4	Elsőrendű kenyérlisztt	22	80	—
5	Közép kenyérlisztt	21	80	—
6	Kenyérlisztt	20	—	—
7	Barna kenyérlisztt	17	20	—
8	Takarmányliszt	11	80	—
11	Finom korpa zsákkal	9	20	—
11	„ „ zsák nélkül	8	80	—
12	Durva korpa zsákkal	8	40	—
12	„ „ zsák nélkül	8	—	—
	Csirke búza zsák nélkül	7	60	—

A zsákok súlytartaima, — teljauylyt tisztasálynak véve. (1—?)

A. B. 0—6. számig 85 kiló.

7. és 8. szám 70 „

11. 12. 50 „

Debreczen, 1900 szept. 18.

Bikszádi árlappal és ismertető könyvecskével

bérmentve szolgál a kutkezelőség

BIKSZÁD

(Szatmár-megye.)

BIKSZÁDI ásványos gyógyvizet,

mely egyedüli a maga nemében, több hírneves egyetemi orvostanár és hírneves vidéki orvosok. hatásánál fogva fölébe helyezik a külföldi és drága *Seltzs és Gleinhenbergi* vizeknek. Gyógyító hatása a bikszádi ásványos gyógyviznek kitünően bevált idült és heveny légesőhurut, hangszálag hurut, vérköpés ellen. Nagy konyhasó tartalmánál fogva vérhánnyás, tüdőesues hurutnál és kezdődő gümőkór-nál, továbbá kitünő eredményt értek el a Bikszádi viz alkalmazása által emészthetelenség, idült- és heveny dyomorhurut, máj- és epe hólyagbántalomnál, a belek renzhe működésénél, vesehomokban szenvedőknel, görvélykóros daganatoknál, heveny és idült női bántalmaknál, mint specifiicum vált be.

A bikszádi viz bérloje és a sztojikai viz föelárusító:

ALMER LAJOS és KÁROLY

nagybányai lakosok.

SZTOJKAI ásványvizet,

mint Erdély gyöngyét, nem hiába nevezték el magyar karsbaldi viznek, mert tényleg annak gyógyhatása, a szigoru diéta betartásával; idült gyomorbántalom, máj- és epehólyag, valamint epekő bajoknál, nemkülönben *czukorbetegségnél* alkalmazva valóságos csodákat művel, kitünő hatása a sztojikai ásványviz a légzőszervek összes bántalmainál is. — A Sztojikai ásványviz dus szónusav-tartalmánál fogva, akár borral, akár gyümölesszörppel vegyítve, mint kellemes üdítő ital párfját ritkítja. A Sztojikai ásványviz hosszas használatra az ép szervezetbe elváltozást nem idéző elő s így a rossz ivóvizet is pótolja bármely vidéken, annyival is inkább, mert hosszabb állás után nem csapódnak ki belőle a szilárd alkatrészek, mely tulajdonsága lehetővé teszi a tengeren túli szállítást.

Sztojikai árlappal és ismertető könyvecskével

bérmentve szolgál a

Forrás-kezelőség SZTOJKA,

(Szolnok-Doboka-m.)

Apró hirdetések.

Dija: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Apró hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban, Főtér, Biedermann-palota.

Allást keresők

és munkaadók, vevők és eladók, bérlők

és bérbeadók

és mindazok, akik a nagy közönség köréből keresik az érdekelt feleket,

hirdessenek

a „Debreczeni Ujság”

APRÓ HIRDETÉSEK rovatában.

Arany, ezüst ékszerek és órák. Minden a szakmába vágó megrendelések, javítások, aranyozás, ezüstözés és vésnői munkák pontosan eszközölnetnek Hoff Albert ékszerész Debreczen, Főtér, Városház épület.

Eladó ház. A csapó utcza 48 számú ház eladó. Értekezhetni a tulajdonos Nagy Ferenc bankigazgatónál.

Neubauer János Stenczinger ház Bika szállodávszemből, ajánlja új javított ruganyos aczélsodrony ágybetéteit és a meglazultakat átalakítja.

Ház Kossuth utczában családi viszonyok folytán jutányosan eladó esetleg bérbeadó. Értekezhetni: Kossuth u. 31 Szvatosnál

Kiadó bolt. A Csapó-utcza 4 számú háznál egy bolthelyiség a mellékkeliségeivel együtt nov. 1-től kiadó. Értekezhetni: a Takarékos és Hitelintézetnél.

Friss sertés hús zsirnak való és háj naponta kapható: Somogyi Gyuláné hentesnél. Csapó-utcza 4. sz.

Tóth Lajos asztalos műhelye Széchényi-utcza 27. Elfogad dísz és mű butorok elkészítését, irodai és bolti berendezéseket, ugyszintén butortisztításokat jutányos áron.

Elek András vegyészeti ruhatisztító és javító intézete Debreczen, Egyház-tér 3 szám; női és férfi ruha tisztítást jutányosan eszközöl.

Kitünő ruhakefek. Hazai ké-szitmény hajkefek és fogkefek kézi és czirok seprük mindenfaj esetek és meszelők jutányosan beszerezhetők **Marton Gyula** férfi divat üzletében a Bika szálloda mellett.

Eladó mész kemencze

Biharmegye Birtyn községben a nagy adkolozsvári vasut Rév állomásától csak pár percznyi távolságban fekvő telekkönyvileg 600 ööl területűnek kitüntetett föld a rajtalévő nagyobb szabású mészégető kemenczével együtt kedvező feltételek mellett eladó. Ajánlatok az alantirt tulajdonoshoz intézendők. Takarékos és Hitelintézet részvénytársaság. Debreczen

Bádogos üzlet ötven év óta fennálló, a főtéren, jutányosan eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Füszerezlet berendezéssel Szent-Anna és Battyányi-utcza sarkán azonnal kiadó. Értekezhetni: Kupferstetn Mózesnél Uj F. hértón, Debreczenben Nemes Frigyesnél Szent-Anna-u. 14.

Katona keztyük mosása javításával együtt párja 16 fillér (8 kr.) Péterfia-utcza 37. szám.

Glazé-keztyük tisztítását jutányos áron vállalom. Péterfia-u. 37.

Egy jókarban levő asztal mérleg megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Eltévedt Bendi névre hallgató buldog kölyköt ki Kossuth-utcza 39. haza hozza illő jutalomban részesül.

Gyakorlott instruktor (joghallgató) tanítványokat elvállal. Varga-utcza 14.

Kiss Ignác épület és diszmű bádogos, Debreczen, Piacz-u. 34. szám. Elvállal mindenféle bádogos munkát, valamint villany csengő berendezést és javítást jutányos áron, ugyszintén különlegességi bádogos munkákat pontosan készít.

Aranyéremmel kitüntetett tökéletes fagymentes kutszivattyuk 60 koronától kezdve díjtalan felállítással, — egyéb építkezési vastárgyak házhoz szállítással gyári áron kaphatók.

A szüret időnyre pedig minden külföldinél jobb és olcsóbb szintén aranyéremmel díjazott, saját gyártmányu

Borsajtók és szőlőzuzók lesznek raktaron a

Debreczeni Vasöntőde és Géplakatosság

Péterfia Hadház utcza telepén, mely mindennemű gazdasági, ipari- és háztartási gépek javítását is legjutányosabban végzi.

MINDEN TAKARÉKOS

gazdaszony meggyező ogy Üveg, porcellán, lámpa s konyha eszközök, mesés olcsó árban csakis

ifj. Pájer Józsefnél

Debreczen, Piacz Kossuth-utcza sarok, szereshetők be.

Nagy választék **Berndorfi, alpacca és chinai ezüst evőeszközökből** eredeti gyári áron, 20 évi jótállás mellett.

Legzélvezetűbb bevásárlási forrás. **Menyasszonyi kelengyék** beszerzésére vidékre csomagolást nem számítok és az uton történhető károkat megtérítem.

tisztelettel:

ifj. Pájer József.

30 kr.

egy kiló finom csemege szőlő

3-4 kilós kosarakban

Szabó Lajos fiai

czégnél.

Debreczen, Tisza palota.

KURIÁN GYULA órás.

Debreczen Piacz-utcza 42. sz.

Ajánlja dusan felszerelt óra raktárát, u. m.: arany, ezüst, tula, aczél, férfi és női zsebórákat, valamint fali inga, ébresztő és salon órákat.

Secessiós órák, u. m.: Longines, Schaffhause, Badolett, Pateck és Glashütte szerkezetű tiz évi jótállás.

Zsebórák 2 frt 30 krtól feljebb

Inga órák 5 frttől feljebb

Ébresztő órák 1 frt 70 krtól feljebb

Vasutas órák 4 frt 50 krtól feljebb

Női arany órák 10 frttől feljebb

Férfi arany órák 20 frttől feljebb

Ezüst láncok 1 frttől feljebb

Ezüst nyaklánc szivvel 1 frttől feljebb

Schveiozi óraüveg-gyár főraktára.

Óra javítások saját személyem által olcsóbban, mint bárhol. Egy évi jótállással.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközöl.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Vasutas órák nagy raktára.